

OBČINSKI PROGRAMI VARNOSTI KOT DINAMIČNO ORODJE LOKALNEGA UPRAVLJANJA

MIHA DVOJMOČ

Univerza v Mariboru, Fakulteta za varnostne vede, Ljubljana, Slovenija
miha.dvojmoc@um.si

Občinski programi varnosti predstavljajo temeljni strateški dokument na lokalni ravni, namenjen zagotavljanju varnega in stabilnega življenjskega okolja za prebivalce. Njihova posebnost je v tem, da so prilagojeni specifičnim potrebam posamezne občine, saj upoštevajo lokalne značilnosti, tveganja, demografsko strukturo in infrastrukturne posebnosti. Programi vključujejo sodelovanje različnih deležnikov, kot so policija, občinske službe, izobraževalne ustanove in civilna družba, kar omogoča celovit in usklajen pristop k obvladovanju varnostnih izzivov. Posebna pozornost je namenjena vprašanju ažuriranja programov in sistematičnega spremljanja varnostnih sprememb, ki izhajajo iz dinamičnega družbenega, tehnološkega in varnostnega okolja. Namen članka je pokazati, da občinski programi varnosti niso zgolj formalni dokumenti, temveč dinamično in strateško orodje, ki omogoča prilagajanje spreminjajočim se varnostnim razmeram ter krepi zaupanje prebivalcev v delovanje lokalne skupnosti.

DOI
[https://doi.org/
10.18690/um.fvv.4.2026.6](https://doi.org/10.18690/um.fvv.4.2026.6)

ISBN
978-961-299-170-8

Ključne besede:
občinski programi
varnosti,
lokalna varnost,
spremljanje varnostnih
tveganj,
ažuriranje,
preventiva

DOI
[https://doi.org/
10.18690/um.fvv.4.2026.6](https://doi.org/10.18690/um.fvv.4.2026.6)

ISBN
978-961-299-170-8

Keywords:
municipal safety programs,
local safety,
monitoring of safety risks,
updating,
prevention

MUNICIPAL SAFETY PROGRAMS AS A DYNAMIC TOOL OF LOCAL GOVERNANCE

MIHA DVOJMOČ

University of Maribor, Faculty of Criminal Justice and Security, Ljubljana, Slovenia
miha.dvojmoc@um.si

Municipal safety programs represent a fundamental strategic document at the local level, aimed at ensuring a safe and stable living environment for residents. Their speciality is that they are adapted to the specific needs of each municipality, as they consider local characteristics, risks, demographic structure and infrastructure specificities. The programs involve the cooperation of various stakeholders, such as the police, municipal services, educational institutions and civil society, which enables a comprehensive and coordinated approach to managing security challenges. Special attention is paid to the issue of updating programs and systematic monitoring of security changes arising from the dynamic social, technological and security environment. The purpose of the paper is to show that municipal safety programs are not just formal documents, but a dynamic and strategic tool that enables adaptation to changing security conditions and strengthens residents' trust in the functioning of the local community.

University of Maribor Press

1 Uvod

Lokalna varnost je eno temeljnih področij javne uprave, ki neposredno vpliva na kakovost življenja prebivalcev. V Sloveniji zagotavljanje lokalne varnosti urejajo različni pravni instrumenti, med katerimi imajo posebno vlogo občinski programi varnostni (v nadaljevanju OPV). Ti programi temeljijo na ideji, da lokalna skupnost ni le pasivni prejemnik varnostnih storitev, temveč enakopraven partner pri njihovem načrtovanju in izvajanju. »Zakon o občinskem redarstvu (ZORed)« (2006) ureja koordinacijo med državnimi in lokalnimi organi pri zagotavljanju javne varnosti, kar pomeni, da je temeljni namen OPV, kot poudarja Kečanović (2024), veliko širši od zgolj branja zakonskih določb. OPV skupaj z »Zakonom o lokalni samoupravi (ZLS)« (2007) in »Zakonom o varstvu javnega reda in (ZJRM-1)« (2006) tvorijo zakonodajni okvir, ki občinam nalaga in hkrati omogoča strateški pristop k zagotavljanju varnosti.

Na konceptualni ravni lahko OPV razumemo kot horizontalni mehanizem vključujoče in varne družbe. Kot orodje, ki s celostno interpretacijo pravnega reda in etičnih standardov skupnosti omogoča koordinacijo med vertikalo javne varnosti in konkretnimi varnostnimi razmerami v posamezni občini. Ta dvojna vloga OPV, tako normativna kot operativna, je ključna za razumevanje njegovega potenciala, ki v praksi v slovenskem prostoru pogosto ostaja neizkoriščen. Pomen lokalnega pristopa k varnosti je poudaril že Grizold (1999), ki je v razpravah o varnostni arhitekturi opozoril, da učinkovita varnostna politika ne more biti zgolj centralizirana, temveč mora biti zakoreninjena v specifičnih razmerah posameznih skupnosti. Čeprav je Grizold (1999) to tezo razvil na ravni evropske varnosti, načelo velja tudi na lokalni ravni: brez poznavanja konkretnih razmer, tveganj in potreb dane skupnosti varnostna politika ostaja abstraktna in neučinkovita.

Namen prispevka je kritično ovrednotiti vlogo OPV kot strateškega orodja lokalne varnostne politike in opredeliti pogoje, pod katerimi ti programi dejansko prispevajo k izboljšanju varnosti. Članek temelji na pregledu zakonodajnega okvira, analizi primerov iz Slovenije in vpogledu v relevantno strokovno literaturo. Struktura članka sledi logičnemu zaporedju: zakonodajni okvir in vsebina OPV, ključni deležniki in mehanizmi sodelovanja, vprašanje modernizacije in sistematično spremljanje varnostnih sprememb.

2 Zakonodajni okvir in vsebina občinskih programov varnosti

»ZORed« (2006) v členih 6, 7, 8 in 9 ureja postopek priprave, sprejemanja, izvajanja in nadzora OPV. Župan občinskemu svetu predlaga program na podlagi posodobljene ocene varnostnih razmer, ki pa mora biti skladen s predpisi in programskimi dokumenti Ministrstva za notranje zadeve in policije na področju javne varnosti. Poleg tega »ZLS« (2007) v splošnih določbah določa skrb za varnost kot eno od izvirnih nalog občin, kar daje OPV trdno podlago za legitimnost. Na podlagi zakonskih določb sta Ministrstvo za notranje zadeve in Policija pripravila smernice za pripravo OPV, ki občinam zagotavljajo metodološko podporo pri pripravi dokumentov. Smernice določajo okvir za oceno varnosti, strateške in operativne cilje, izvajanje in nadzor ter finančne posledice (Ministrstvo za notranje zadeve, 2015). Kečanović (2024) ugotavlja, da smernice glede pristopa k zagotavljanju javne varnosti še vedno ustrezajo namenu zakonodajalca, vendar je preglednost posameznih poglavij slaba: metodologija za oceno tveganja ni dodelana, nabor sektorskih zakonov se nepotrebno podvaja, kar ustvarja administrativna bremena za manjše občine. To je eden od razlogov, zakaj bi bilo smiselno najprej posodobiti same smernice, preden se posodobi OPV.

Ključ do razumevanja OPV je, da kljub temu, da ni splošen pravni akt, normativno integrira vrednostni okvir skupnosti z varnostnimi ukrepi. V tem kontekstu Kečanović (2024) govori o vertikali javne varnosti, po kateri je OPV vpet od ustavnih vrednot in »Resolucije o strategiji nacionalne varnosti Republike Slovenije (ReSNV-2)« (2019) do konkretnih varnostnih razmer v posamezni občini. Koherentnost tega procesa, torej usklajenost med normativnim okvirom in dejanskimi varnostnimi ukrepi, je bistveni pogoj za učinkovitost OPV kot strateškega dokumenta. Tipična vsebinska struktura OPV vključuje: 1) analizo varnostnih razmer in tveganj, 2) določitev prednostnih področij in ciljev, 3) načrt ukrepov in dejavnosti, 4) opredelitev odgovornosti in virov ter 5) mehanizme spremljanja in vrednotenja. Ta struktura kaže, da OPV logično sledijo modelu strateškega načrtovanja, kar jih loči od zgolj opisnih varnostnih poročil. Kot sta Petek in Eman (2018) pokazala v svoji analizi zagotavljanja varnosti v občini Murska Sobota, je kakovost izvajanja programa v veliki meri odvisna od tega, ali ima lokalna skupnost vzpostavljene jasne mehanizme koordinacije med različnimi varnostnimi akterji in ali program odraža dejanske lokalne prioritete in ne le zakonskega minimuma.

Zakonodajni okvir vključuje tudi »ZJRM-1« (2006), ki ureja odgovornosti občinskih policistov kot enega ključnih izvajalcev lokalnih varnostnih ukrepov. Prepletanje odgovornosti med policijo in redarstvom zahteva natančno opredelitev v OPV. Kuhar in Tičar (2016) sta v svoji analizi pravne ureditve slovenske policije in občinskih redarjev pokazala, da koordinacija med tema dvema institucijama ni samoumevna in zahteva aktivno regulacijo v okviru lokalnih varnostnih politik.

3 Deležniki in partnersko upravljanje lokalne varnosti

Eden od temeljnih konceptualnih premikov, ki jih simbolizira OPV, je premik od monocentričnega k policentričnemu oziroma partnerskemu upravljanju varnosti. Tradicionalni model, v katerem je bila policija edini relevanten akter v varnostnem sistemu, so v sodobnih razmerah nadomestile mrežne strukture, ki vključujejo širok nabor deležnikov. V tem kontekstu Sotlar (2016) poudarja, da zagotavljanje varnosti v lokalni skupnosti danes ni mogoče brez jasne opredelitve med lokalno izraženimi potrebami in državno opredeljenimi strategijami, kar postavlja OPV v vlogo ključnega koordinacijskega dokumenta.

Posega (2016) je v svoji analizi stanja OPV po slovenskih občinah ugotovila, da je bil odziv na povabilo k sodelovanju v anketi presenetljivo slab. Le 18,4 % od 212 občin je izrazilo pripravljenost za sodelovanje. Rezultati so pokazali, da so določbe »ZORed« (2006) o OPV od občine do občine slabo razumljene ali popolnoma napačno interpretirane. Eman idr. (2022) na primeru Murske Sobote ugotavljajo, da je lokalna policijska uprava ustanovila trinajst posvetovalnih teles, vključno z varnostnim svetom romske skupnosti. Kečanović (2024) ta paradoks pojasnjuje z ugotovitvijo, da obe strani le z različnih vidikov prepoznavata isto stvar: OPV je po namenu zakonodajalca pomemben strateški dokument, v praksi pa gre večinoma za formalnost.

V okviru OPV so ključni deležniki policija kot osrednji strokovni partner, občinska uprava in župan, občinski redarji, izobraževalne ustanove, centri za socialno delo, zdravstvene ustanove, nevladne organizacije in prostovoljna združenja ter gospodarski subjekti, zlasti na področju zasebnega varovanja. Vsak od teh deležnikov prispeva specifično znanje, vire in legitimnost k procesu načrtovanja in izvajanja varnostnih ukrepov. Tičar in Eman (2016) sta pokazala, da upravljanje varnosti v občinskih javnih zavodih zahteva sistemsko ureditev, ki presega zgolj formalno partnerstvo. Ključnega pomena je vzpostavitev operativnih mehanizmov

za redno izmenjavo informacij in usklajevanje ukrepov. V Sloveniji je praksa na tem področju zelo heterogena. Nekatere občine so razvile dobro delujoče koordinacijske strukture, vključno z varnostnimi sveti, delovnimi skupinami in rednimi srečanji deležnikov. Številne, zlasti manjše občine ohranjajo bolj formalno razumevanje OPV brez vzpostavljenih operativnih partnerstev. Lobnikar in Modic (2016) sta v svojem pregledu kakovosti policijskega dela v lokalnih skupnostih ugotovila, da je uspeh partnerskih modelov varnosti odvisen od tega, v kolikšni meri policisti delujejo kot upravljavci varnosti skupnosti in ne zgolj kot izvajalci represivnih ukrepov.

4 Posodabljanje programov in sistematično spremljanje varnostnih sprememb

OPV je po svoji naravi dokument, ki mora slediti dinamičnemu varnostnemu okolju. Demografske spremembe, urbanizacija, migracije, tehnološki razvoj, pojav kibernetске kriminalitete in drugi dejavniki nenehno preoblikujejo varnostne izzive lokalne skupnosti. Kečanović (2024) v empiričnem delu priročnika na primeru Občine Kočevje pokaže, da je praktična analiza postopka oblikovanja OPV razkrila ključno vrzel: smernice iz leta 2015 nimajo podrobne metodologije za oceno tveganja, merila za zbiranje podatkov niso določena in viri, iz katerih je mogoče pridobiti podatke, niso opredeljeni. Kot alternativno rešitev je raziskovalna skupina v študiji Kočevje uporabila standard SIST ISO 31000:2018, ki ponuja celovito metodološko podlago za oceno in obvladovanje tveganj. Poleg tega Kečanović (2024) opozarja na sistemski problem neskladnosti med sektorskimi zakoni in ustavnim okvirom, ki se pojavlja kot vir tveganj za skladnost na horizontalni ravni OPV.

Eman (2013) je v svoji analizi trendov ekološke kriminalitete v Sloveniji opozorila, da se varnostni pojavi v lokalnih skupnostih hitro razvijajo in da učinkovito preprečevanje zahteva sistematično zbiranje in analizo podatkov na ravni posameznih policijskih okrožij in občin. Ta ugotovitev je splošno veljavna, saj brez rednega spremljanja varnostnih trendov OPV postane statičen dokument, ki ne more izpolnjevati svoje strateške funkcije. Zaznavanje varnosti je kompleksen pojav, ki ga je treba preučevati tako z uporabo objektivnih kazalnikov kot subjektivnih meril. V celoviti analizi strahu pred kriminaliteto v urbanih in podeželskih območjih Slovenije so Meško idr. (2012) pokazali, da se dejavniki, ki vplivajo na subjektivno zaznavanje ogroženosti, pogosto razlikujejo od tistih, ki vplivajo na dejansko viktimizacijo. Za OPV to pomeni, da mora celovita analiza varnostnih razmer

vključevati obe dimenziji. Program, ki temelji zgolj na statistiki kriminalitete, ne more ustrezno obravnavati subjektivnih varnostnih potreb skupnosti.

Slovenska policija redno objavlja letna poročila o varnostnih razmerah, ki so osnova za oceno stanja v OPV (Ministrstvo za notranje zadeve, Policija, n. d.). Vendar so ti podatki na voljo na ravni policijskih oddelkov in postaj, za pripravo OPV pa je ključnega pomena, da ga lokalna skupnost ne sprejme le pasivno, temveč tudi aktivno interpretira glede na svoje specifične okoliščine. Glede pogostosti posodabljanja OPV zakonodaja ne določa eksplicitnih rokov, kar ostaja ena od sistemskih pomanjklivosti. V praksi opazamo, da nekatere občine sprejemajo programe za celotna mandatna obdobja brez vmesnih revizij, medtem ko naprednejše prakse predvidevajo letne preglede in prilagoditve.

Poleg operativne varnostne funkcije imajo lokalni varnostni partnerji pomembno vlogo pri gradnji zaupanja med prebivalci in lokalnimi varnostnimi institucijami. Rakar idr. (2016) so v svoji analizi inšpekcijskega nadzora na nacionalni in lokalni ravni ugotovili, da prispevek institucionalnih mehanizmov k varnosti v občinah ni odvisen zgolj od formalnih pristojnosti, temveč v veliki meri od tega, v kolikšni meri so ti mehanizmi vidni, razumljivi in zaupanja vredni za lokalne prebivalce. Ta ugotovitev velja tudi za policijske postaje. Program, pripravljen brez sodelovanja skupnosti, ima omejene možnosti za vzpostavitev zaupanja, ki je pogoj za učinkovito policijsko delo v skupnosti. Meško idr. (2012) so v analizi dejavnikov strahu pred kriminaliteto v Ljubljani poudarili, da so policisti tisti akterji, ki lahko s svojo neposredno prisotnostjo in komunikacijo z lokalnimi skupnostmi pomembno prispevajo k zmanjšanju subjektivnih občutkov ogroženosti. Policijske postaje predstavljajo formalni okvir, znotraj katerega se ta vloga policije kot partnerja skupnosti institucionalizira in sistematično razvija. Likeb Nenezić in Prislan (2021) sta v svoji empirični analizi vključenosti prebivalcev v prepoznavanje varnostnih problemov v Mestni občini Ljubljana ugotovila, da participativni pristopi k prepoznavanju varnostnih problemov pomembno prispevajo k zagotavljanju, da so sprejeti ukrepi prilagojeni dejanskim potrebam skupnosti. Takšni pristopi ne izboljšajo le vsebinske kakovosti varnostnih programov, temveč tudi krepijo zaupanje in občutek sodelovanja pri upravljanju varnosti skupnosti.

5 Primeri dobre prakse in izzivi v slovenskem prostoru

Analiza OPV v Sloveniji kaže na znatne razlike v kakovosti in ambicioznosti teh dokumentov. Po eni strani obstajajo mestne občine z bolj razvitimi koordinacijskimi strukturami, kjer je OPV dejansko živ strateški dokument. Petek in Eman (2018) sta na primeru občine Murska Sobota pokazala, kako je celovit pristop k zagotavljanju varnosti (vključevanje policije, varnostnih sil, centrov za socialno delo in civilne družbe) mogoč tudi v manjših mestnih skupnostih, kadar obstaja politična volja in jasna koordinacijska struktura.

Po drugi strani pa številne manjše občine ohranjajo OPV, ki so bili sprejeti pred nekaj leti in se od takrat niso bistveno spremenili. Takšni programi pogosto ne odražajo trenutnih varnostnih izzivov, bodisi novih oblik kriminala bodisi demografskih in socialnih sprememb. Med sistemskimi izzivi na področju varnostne politike izpostavljamo: pomanjkanje standardiziranih metodologij za ocenjevanje varnostnih razmer, neusklajeno zakonodajo, nezadostno institucionalno podporo državnih organov, omejene človeške in finančne zmogljivosti manjših občin ter pomanjkanje formalnih mehanizmov za izmenjavo dobrih praks med občinami.

Na pozitivni strani Kečanović (2024) poudarja, da je pravna ureditev OPV v »ZORed« (2006) kakovostna in dovolj robustna podlaga za modernizacije, ki bi vključevale sodobne izzive pametnih mest, novih tehnologij in trajnostnega razvoja. Primer Občine Kočevje, ki je OPV vključila v svojo Strategijo za vzpostavitev pametne občine, kaže, da je mogoče OPV povezati s strateškimi razvojnimi dokumenti in s tem povečati njegovo operativno vrednost. Sotlar (2016) v tem kontekstu poudarja, da je ključna jasna opredelitev med nalogami, ki spadajo v nacionalno pristojnost, in tistimi, ki jih mora lokalna skupnost razviti na podlagi lastnih potreb in OPV je orodje prav za to razmejitev in usklajevanje.

6 Zaključek

Občinski varnostni programi so po svoji naravi in potencialu veliko več kot le formalni dokumenti, ki jih občine pripravljajo zaradi zakonskih obveznosti. Ko so pripravljeni in izvedeni z resničnim strateškim namenom, predstavljajo eno najbolj pomembnih orodij za upravljanje lokalne varnosti v sodobni demokratični skupnosti. Kečanović (2024) jih opisuje kot horizontalni mehanizem vključujoče in varne družbe – orodje, ki s celostno interpretacijo pravnega reda in etične

infrastrukture v skupnosti ustvarja pogoje za sistematično, na dokazih temelječe in participativno zagotavljanje javne varnosti.

Ključna ugotovitev prispevka je, da uspeh OPV ni odvisen le od zakonodajnega okvira, temveč tudi od organizacijske kulture in zmogljivosti na ravni posamezne občine. Kakovosten OPV ni enkraten dokument, temveč stalen proces, ki zahteva redno posodabljanje na podlagi sistematičnega spremljanja varnostnih razmer, vključevanja širšega kroga deležnikov in vzpostavljanja zaupanja z lokalnimi skupnostmi. Izkušnje iz Slovenije kažejo, da so tiste občine, ki so razvile partnerske varnostne strukture in k OPV pristopile kot k živemu dokumentu, dosegle boljše varnostne rezultate. Analiza nam je pokazala, da so občinski programi varnosti v praksi pogosto le formalnost. Empirična analiza primera Kočevje (Kečanović, 2024) kaže, kako je z deliberativnim in participativnim pristopom, vključevanjem različnih deležnikov in metodološko strogim pristopom k ocenjevanju tveganj mogoče dvigniti OPV na raven pravega strateškega dokumenta, ki ustvarja zaupanje in odpornost skupnosti.

Za nadaljnji razvoj področja priporočamo vzpostavitev sistematičnega nacionalnega sistema podpore občinam pri razvoju OPV. Poleg tega pa tudi uvedbo standardiziranih orodij za spremljanje varnostnih razmer ter spodbujanje participativnih pristopov k pripravi in vrednotenju programov ter redne primerjalne analize med občinami kot mehanizem za vzajemno učenje. Le z doslednim izvajanjem teh priporočil bodo občinske skupnosti in programi varnosti dejansko zaživel kot dinamično orodje lokalne varnostne politike.

Viri in literatura

- Eman, K. (2013). Trendi ekološke kriminalitete v Sloveniji v preteklem desetletju. *Varstvoslovje*, 15(2), 143–166.
- Eman, K., Ivančič, D. in Bagari, D. (2022). Uresničevanje ciljev trajnostnega razvoja pri zagotavljanju varnosti v lokalni skupnosti Murske Sobotice: policija in občina z roko v roki. V I. Kokoravec in G. Meško (ur.), 8. *Nacionalna konferenca o varnosti v lokalnih skupnostih: cilji trajnostnega razvoja in varnost v lokalnih skupnostih* (str. 65–80). Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba. doi:10.18690/um.fvv.5.2022.5
- Grizold, A. (1999). *Evropska varnost*. Fakulteta za družbene vede.
- Kečanović, B. (2024). *Občinski program varnosti: horizontalni mehanizem vključujoče in varne družbe – priročnik*. Inštitut za razvoj vključujoče družbe – IRVD.
- Kuhar, S. in Tičar, B. (2016). Pravna ureditev slovenske policije in občinskega redarstva. *Varstvoslovje*, 18(4), 398–420.

- Likeb Nenezic, M. in Prislán, K. (2021). Vključevanje prebivalcev k prepoznavanju varnostnih problemov v lokalnih skupnostih: primer Mestne občine Ljubljana. *Varstvoslovje*, 23(2), 117–137.
- Lobnikar, B. in Modic, M. (2016). Analiza kakovosti policijskega dela v lokalnih skupnostih: pogled prebivalcev Slovenije. V G. Meško, K. Eman in U. Pirnat (ur.), *Varnost v lokalnih skupnostih: (konferenčni zbornik)/2. Nacionalna konferenca o varnosti v lokalnih skupnostih*, (29. november 2016, Murska Sobota) (str. 55–64). Univerzitetna založba Univerze v Mariboru.
- Meško, G., Šifrer, J. in Vošnjak, L. (2012). Strah pred kriminaliteto v mestnih in vaških okoljih v Sloveniji. *Varstvoslovje*, 14(3), 222–245.
- Ministrstvo za notranje zadeve, Policija. (n. d.). *Letna poročila o delu policije*. <https://www.policija.si/o-slovenski-policiji/statistika>
- Ministrstvo za notranje zadeve. (2015). *Smernice za izdelavo občinskega programa varnosti*. Ministrstvo za notranje zadeve.
- Petek, A. in Eman, K. (2018). Zagotavljanje varnosti v lokalni skupnosti – študija primera Mestne občine Murska Sobota. *Varstvoslovje*, 20(1), 69–89.
- Posega, P. (2016). Med zakonsko ureditvijo in prakso upravljanja varnosti v lokalni skupnosti. *Pravna praksa*, 35, 31–32.
- Rakar, I., Doljak, E. in Tičar, B. (2016). Inšpekcijski nadzor na državni in lokalni ravni ter njegov prispevek k varnosti v občinah. *Varstvoslovje*, 18(3), 244–265.
- Resolucija o strategiji nacionalne varnosti Republike Slovenije (ReSNV-2). (2019). *Uradni list RS*, (59/19).
- Sotlar, A. (2016). Zagotavljanje varnosti v lokalni skupnosti – med lokalno izraženimi potrebami in pričakovanji ter državno določenimi strategijami. V G. Meško, K. Eman in U. Pirnat (ur.), *Varnost v lokalnih skupnostih: (konferenčni zbornik)/2. Nacionalna konferenca o varnosti v lokalnih skupnostih*, (29. november 2016, Murska Sobota) (str. 37–50). Univerzitetna založba Univerze v Mariboru.
- Tičar, B. in Eman, K. (2016). Upravljanje in varnost v občinskih javnih zavodih. V G. Meško, K. Eman in U. Pirnat (ur.), *Varnost v lokalnih skupnostih: (konferenčni zbornik): 2. Nacionalna konferenca o varnosti v lokalnih skupnostih*, (29. november 2016, Murska Sobota) (str. 65–78). Univerzitetna založba Univerze v Mariboru.
- Zakon o lokalni samoupravi (ZLS). (2007, 2008, 2009, 2010, 2018). *Uradni list RS*, (94/07, 76/08, 79/09, 51/10, 30/18).
- Zakon o občinskem redarstvu (ZORed). (2006, 2017). *Uradni list RS*, (139/06, 9/17).
- Zakon o varstvu javnega reda in miru (ZJRM-1) (2006). *Uradni list RS*, (70/06).